

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
registrator@regeringskansliet.se
peter.kalliopuro@regeringskansliet.se

Diarienummer N2017-07817-PBB

Remissvar angående Nystart för byggstandardiseringen genom stärkt samverkan

Installatörsföretagen representerar ca 3 800 medlemsföretag med runt 50 000 anställda. Företagen omsätter cirka 85 miljarder kronor. Installatörsföretagen som är branschorganisation för företag verksamma inom VVS och arbetsgivarorganisation för företag verksamma inom kyla, rör, industrirör, ventilation och teknisk isolering samt bransch- och arbetsgivarorganisation för Sveriges el- och teleteknikföretag.

Inledning

Betänkandet belyser på ett gediget sätt bakgrund och omfattning av standardiseringsarbete i Sverige och jämförbara länder samt delger en övergripande bild av standardiseringens syfte. Betänkandet saknar dock en del djupare analyser av orsaken till en del av de problem de tar upp. I och med det så saknar kommittén förslag på åtgärder som skulle komma tillrätta med problematiken.

Problematiken och förslag till lösning

En av de grundläggande orsakerna till att samarbetet brister är SIS organisations- och affärsmodell som mer gynnar deras organisation än branschens.

SIS-organisationen är mycket affärsorienterad och saknar direkt inflytande från branschen inom arbetet med byggstandardisering.

Jämfört med SEK, som i rapporten omnämns som fungerande, har medlemmarna inget inflytande i arbetet med de tekniska reglerna. SEK har för det tekniska arbetet ett råd, elektrotekniska rådet, bemannat av kunniga personer från hela branschen som diskuterar och beslutar inriktningen på SEK:s arbete med tekniska reglerna organisatoriskt och innehållsmässigt.

I övrigt så präglas SEK i sin administrativa organisation och personalens kultur av en mycket större grad av möjlighet till inflytande och påverkansmöjligheter på dess arbete.

Vid en jämförelse har SEK i jämförelse med SIS generellt sett också en klart lägre avgift för deltagande i de tekniska kommittéerna. Detta kan vara en av orsakerna till att det saknas ett aktivare deltagande från branschen i SIS arbete med de tekniska reglerna.

Med anledning av de problem vi här beskrivit anser vi därför att kommitténs förslag på hur en fungerande byggstandardisering kan skapas saknar viktiga åtgärder för att möjliggöra det. En organisation med ett så viktigt uppdrag som SIS måste stödja nationella behov och ge ett större inflytande i sitt arbete. Vi som är en aktiv part inom SEK och deltar i ett för hela elteknikbranschen väl fungerande arbete med standardisering föreslår att Näringsdepartementet ser över denna problematik igen och kommer med förslag som mer djuplodande ställer krav på SIS arbete inom byggstandardiseringen genom sina riktlinjer till Sveriges standardiseringsförbund.

Synpunkter på de tre förslagen

Nationell samordnare för byggstandardiseringen utses

Vi ställer oss positiva till förslaget med nationell samordnare men vi är tveksamma till om den kan få de effekter som önskas genom den roll den ges i förslaget. Skall problematiken som vi beskriver lösas krävs mer genomgripande åtgärder och ett gediget utvecklingsarbete, troligen med ett bredare scope än utredningens uppdrag, möjligheten till påverkan på regerings riktlinjer och en person med erfarenhet från och högt förtroende i branschen.

Nationellt myndighetsråd

Vi tycker förslaget är bra och nödvändigt. Vi anser även att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten måste delta i detta råd, framförallt i standardiseringsarbetet kring VA-frågor. Det är också viktigt att rådet har ett gott samarbete/dialog med byggbranschen. Både i princip och sakfrågor.

Tydligare regler för regerings medfinansiering

Vi tycker förslaget är bra men att det behöver utvidgas för att uppnå de effekter utredningen vill uppnå. I riktlinjebrevet ser vi att staten har möjlighet att ställa tydliga krav på SIS arbete med byggstandardiseringen för att avsevärt förbättra samverkan.

Tillgängligheten det vill säga som det uttrycks i betänkandet, att SIS ska underlätta möjligheten att avgiftsfritt ge tillgång till viss information, är bra men är begränsat kan bli ännu bättre och vassare. För att standardiseringsarbetet ska fungera anser vi att bidraget ska användas för styrning och uppföljning och lyfter följande viktiga områden:

Delaktighet i kommittéerna

Ett bekymmer som svensk byggstandardisering brottas med är representation i kommittéer med rätt kompetens i Sverige och Europa. Här ser vi att SIS i samverkan med branschen måste säkra deltagandet i de tekniska kommittéerna med

kompetenta representanter från branschen. Givet den konstaterat bristande representationen från olika aktörer i branschen i de tekniska kommittéerna är risken överhängande att endast de aktörer som deltar också står för ensidig bild av reglerna. Vi anser att de regelskrivande myndigheterna, akademierna och SME-företagen måste vara representerade i kommittéerna och att staten måste finansiera delaktigheten eller villkora bidrag till det. Vi föreslår därför att SIS får ett tydligare uppdrag för att tillse att olika parter deltar i standardisering.

Tillgänglighet

Vi anser att det måste råda fri tillgång till standarder som hänvisas till i lagstiftning och här måste regeringen villkora bidrag till SIS och SEK för ändamålet. Vidare tycker vi att det ska finnas en rätt att citera ur de standarder man som delfinansier varit med om att ta fram (förutsatt att det sker enligt internationell lagstiftning).

Inom området tillgänglighet ligger också ansvaret i informationsinsatser, att stärka spridning och integrering av standarder i andra system. SIS bör därför ges ett tydligare uppdrag att verka för att den information som finns i standarder inte bara tillgängliggörs utan också kommer svenskt näringsliv till nytta, det vill säga används och implementeras.

Övrigt

Standardisering är av största vikt för Sveriges konkurrenskraft. Staten måste därför ha tydliga strategier för sitt arbete med standards, såsom andra länder i framförallt Asien nu positionerar sig inom den Internationella standardiseringen. Därför måste utredningens delbetänkande också samordnas med regeringens nationella strategi för standardisering, som det nu arbetas med på Näringsdepartementet.

Med vänliga hälsningar

Johan Martinsson
Chef Bransch

+46 8 762 74 91
johan.martinsson@installatorsforetagen.se